

> Retouradres

Stuurgroep CZW Bureau

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Datum 18 DEC 2013
Betreft Decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang

Geachte heer

In uw brief van 3 oktober jl. uit u uw zorgen over de financiële situatie in Zeeland met betrekking tot de maatschappelijke opvang. U stelt dat de herverdeling binnen de decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang, die in 2010 stapsgewijs werd ingevoerd, heeft geleid tot bijstelling van de ambities van uit het 'Zeeuws Kompas'. U geeft aan dat de teruggang van Vlissingen als gevolg van het nieuwe verdeelmodel verband houdt met de beperkte inzet van 'eigen middelen', maar stelt dat de regiogemeenten wel degelijk hun bijdrage leveren. Ondanks deze inzet vanuit de regiogemeenten zou een minimum voorzieningenniveau in gevaar zijn, hetgeen duidelijk zou worden door toename van het aantal buitenslapers. Ook extramuralisering is duurder dan elders, vanwege de geografische situatie in Zeeland. Tot slot laat u uw onvrede blijken over het uitstellen van de evaluatie van het verdeelmodel c.q. de beëindiging van de grensstrook. Hierdoor vindt vrijval van de grensstrookmiddelen, waar ook centrumgemeente Vlissingen van zal meeprofiteren, een jaar later plaats. Met name voor wat betreft dat laatste punt vraagt u mijn betrokkenheid bij het komen tot een oplossing.

In 2010 is, na een lange aanloop, een nieuw verdeelmodel voor de decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid en openbare geestelijke gezondheidszorg geïntroduceerd. De introductie daarvan had tot doel om te komen tot een objectieve verdeling van de beschikbare middelen, waarbij niet het (historisch gegroeide) aanbod centraal staat, maar de te verwachten vraag. Dit verdeelmodel is tot stand gekomen na een zorgvuldig gelopen procedure, waarbij er extra aandacht was - in de vorm van een geleidelijker gewinningsschema - voor de centrumgemeenten Vlissingen, Leeuwarden en Arnhem.

Als overgangsmaatregel werd voorts besloten om een deel van de middelen nog niet objectief te verdelen, maar apart te zetten (op de 'grensstrook') en als het ware 'geormerkt' uit te keren. Het gaat daarbij om budget voor voorzieningen die mogelijk uit een ander wettelijk kader kunnen worden gefinancierd. Omdat bij daadwerkelijke overheveling van die voorzieningen (bijvoorbeeld door toelating van een instelling tot de AWBZ) de financiële middelen niet worden gekort op de decentralisatie-uitkering vindt bij overheveling naar een ander wettelijk kader per saldo een financiële intensivering plaats in de maatschappelijke opvang. Tot het moment van overheveling is financiering via de grensstrook mogelijk.

Kenmerk
157706-111398-DMO

Uw brief
czw/135498/JvD

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Deze operatie is succesvol geweest. In de periode tot 1 maart 2013 is in totaal een vrijval van de grensstrook van circa € 18,8 mln gerealiseerd. Op dit moment staat er nog voor circa € 11,7 mln aan voorzieningen op de grensstrook. Met de betreffende gemeenten en de Taskforce Grensstrook span ik mij ervoor in om ook dat laatste bedrag kleiner te krijgen en overheveling te realiseren, al is het niet realistisch om daarvan nog grote resultaten te verwachten.

Ik wijs erop dat het Rijk in de afgelopen jaren dus niet heeft bezuinigd op de maatschappelijke opvang. De teruggang in middelen waar u op wijst wordt veroorzaakt door het feit dat in de jaren 2010, 2011 en 2012 tijdelijk extra landingsgelden aan de decentralisatie-uitkering waren toegevoegd.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Kenmerk
157706-111398-DMO

De overgangsmaatregel van de grensstrook was in beginsel bedoeld voor de duur van vier jaar. Het einde van deze overgangsmaatregel zou gecombineerd worden met een eerste evaluatie van het nieuwe verdeelmodel, waarna de resultaten hiervan verwerkt zouden worden in de verdeling van de middelen voor 2014 (een 'herijkt' verdeelmodel). Met het oog daarop heb ik in augustus 2012 een voorstel gedaan waarvan u destijds via de VNG-overleggen kennis hebt kunnen nemen. Dat voorstel ging uit van een beëindiging van de grensstrook per 2014 met voor enkele gemeenten een beperkt (nader) overgangstraject.

De VNG heeft mij vervolgens laten weten te kunnen instemmen met beëindiging van de grensstrook, zolang dat maar zorgvuldig gebeurt. De Federatie Opvang, die ik ook om een reactie had gevraagd, heeft verzocht de grensstrook in 2014 nog te handhaven. Voorts bleek dat geen van de stakeholders van mening was dat een evaluatie van het verdeelmodel vóór 2014 noodzakelijk was. Intussen was ook het huidige kabinet aangetreden, dat een regeerakkoord presenteerde met daarin onder meer het voornemen om de langdurige zorg te hervormen.

Dit alles heeft mij er toen toe gebracht om het genoemde plan van augustus 2012 aan te passen. De grensstrook zal per 2015 worden beëindigd en ook de evaluatie van het model wordt daaraan gekoppeld. Beëindiging van de grensstrook per 2015 sluit aan bij de hervorming van de langdurige zorg; een substantieel deel van de huidige AWBZ-middelen gaat over naar het gemeentelijk domein. De geldstromen van de decentralisatie(s) plaatsen de grensstrookdiscussie bovendien in een ander perspectief: nog duidelijker wordt dan dat het bij de grensstrook maar om relatief kleine bedragen gaat die een afwijkende verdeelsystematiek niet rechtvaardigen. Bovendien bieden de decentralisaties en de daarmee gepaard gaande financiële stromen de mogelijkheid om middelen te bundelen en breder in te zetten in het sociale domein. In 2015 heeft een overgangstraject van niet minder dan vijf jaar plaatsgevonden. Ik meen daarmee te voldoen aan de zorgvuldigheidswens die ook de VNG heeft geuit. Ik ben dus van plan om per 2015 de slag te maken naar een volledig objectief verdeelmodel, zoals vanaf het begin de bedoeling is geweest.

Ik constateer dat u liever had gezien dat de grensstrook al per 2014 zou worden beëindigd, zodat u al in dat jaar zou kunnen meeprofiteren van de vrijval van de resterende grensstrookmiddelen. Nu kunt u pas vanaf 2015 op deze middelen rekenen. Ik heb begrip voor dit standpunt, maar heb uiteindelijk – gelet op het bovenstaande – een andere afweging gemaakt.

Uit uw brief maak ik op dat er sprake is van een incidenteel probleem in 2014 en dat u vanaf 2015, als de grensstrookmiddelen vrijvallen, mede dankzij de inzet van de dertien Zeeuwse gemeenten in beginsel in staat bent voorzieningen in stand te houden.

Door een van mijn medewerkers is telefonisch contact opgenomen met uw bureau om eventuele oplossingsmogelijkheden te bespreken. Toename van problemen op

straat moet immers worden voorkomen. Naar ik heb begrepen is over de problematiek die u schetst nog geen contact geweest met het zorgkantoor. Zoals ook telefonisch besproken geef ik u in overweging in gesprek te gaan met het zorgkantoor ten einde te bezien in hoeverre voorzieningen die van belang zijn voor de maatschappelijke opvang in aanmerking kunnen komen voor AWBZ-financiering. In veel gemeenten heeft juist de samenwerking met het zorgkantoor, waarbij ieder een eigen verantwoordelijkheid heeft, tot mooie resultaten geleid. Ik heb er alle vertrouwen in dat u met het zorgkantoor constructief overleg zult kunnen voeren. Mocht dat onverhoopt niet het geval zijn, dan zijn mijn medewerkers graag bereid om te interveniëren.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Kenmerk
157706-111398-DMO

Zoals gezegd is mijn voornemen om binnenkort het verdeelmodel te evalueren. Tot op heden heb ik geen reden gezien te veronderstellen dat die evaluatie tot forse aanpassingen van het model zal leiden. Ik ga er dan ook vooralsnog vanuit dat er geen grote wijzigingen op het model zullen plaatsvinden. Ik zal echter bij de evaluatie uw brief betrekken om te bezien of de door u genoemde punten nopen tot aanpassingen van het model.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn